

## С П Р А В К А

**за резултатите от обществените консултации по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за независимия финансов одит, публикуван за обществено обсъждане на 31 юли 2019 г. на Интернет страницата на Министерството на финансите и Портала за обществени консултации**

Подател	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
<b>Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС) – подадено становище след законоустановения срок</b>	<p>1. Предлага т. 1 от § 4 на законопроекта да отпадне.</p> <p>2. По § 9 от законопроекта предлага да се запази изискването за полагане на клетва пред ИДЕС.</p> <p>3. По § 10 от законопроекта предлага печатът на регистрираните одитори да се издава от ИДЕС.</p> <p>4. По § 12 от законопроекта предлага да отпадне проектът за изменение на чл. 31 ЗНФО.</p> <p>5. По § 17 от проектозакона ИДЕС счита, че той е доста общ и концептуален за закон и предлага да се запази стария текст.</p> <p>6. По § 23 от законопроекта предлага при ротация периодът на оттегляне от задължителен одит на финансови отчети на</p>	<p><b>Приема се</b></p> <p><b>Приема се частично</b></p> <p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Приема се частично</b></p> <p><b>Приема се</b></p>	<p>Във връзка с предложението се коригира и текстът на пар. 4, т. 6 от законопроекта, като се предвижда публикуване на информацията и на интернет страницата на ИДЕС.</p> <p>Дипломираните експерт-счетоводители полагат клетва пред ИДЕС съгласно неговия Устав.</p> <p>Органът, който регистрира одиторите с правоспособност, следва да издава печатът, удостоверяващ тази регистрация.</p> <p>С проектозакона се конкретизират услугите, за изпълнението на които регистрираният одитор следва да поддържа задължителна застраховка „Професионална отговорност“.</p> <p>Текстът е в съответствие с изискванията на чл. 21, пар. 2 от Директива 2006/43/ЕС, като е редактиран с оглед някои от съображенията на професионалната организация.</p>

	<p>предприятия от обществен интерес да бъде определен на 4 години.</p> <p>7. По § 23 от законопроекта предлага срокът за ротация на регистрираните одитори по чл. 65, ал. 3 ЗНФО да бъде удължен на 12 години.</p> <p>8. По § 24, т. 2, б. „в“ от законопроекта предлага допълнително конкретизиране на правомощията на Комисията във връзка с издаването на наредби и инструкции по прилагането на закона.</p> <p>9. По § 27 от законопроекта във връзка с възможността за окончателно отнемане на делегирана от Комисията функция за извършването на инспекции за гарантиране качеството на професионалната дейност на регистрираните одитори, неодитиращи финансови отчети на предприятия от обществен интерес, предлага регламентирането на задължение делегирането да се извършва чрез подписването на споразумение между надзорния орган и професионалната организация.</p> <p>10. По § 30, т. 1 ИДЕС изразява становище, че осигуряването на достъп до пълната документация от одиторските досиета на включените за проверка</p>	<p><b>Приема се частично</b></p> <p><b>Приема се</b></p> <p><b>Приема се</b></p> <p><b>Не се приема</b></p>	<p>Регламентира се възможност в случаите на законово изискване за съвместен задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятия от обществен интерес да се допуска удължаване на срока за ротация с до 5 години.</p>
--	---	---	--

	<p>ангажименти противоречи на „фундаменталната за професията норма за изключителна собственост върху работните документи“ и затова професионалната организация счита, че достъпът не трябва да е тотален, а да е конкретно регламентиран и контролиран като време, лица и въпроси. Освен това предлага със закона да се регламентира редът за получаване и за отговорностите на КПНРО за опазване на конфиденциалност и работа с тази документация.</p> <p>11. По § 35, т. 3 от законопроекта обръща внимание, че законът не дава определение за „член на орган за управление и контрол“.</p> <p>12. По § 39 от законопроекта предлага да се проведе задълбочена дискусия и да се</p>	<p>пълен достъп до своята система за вътрешен контрол на качеството, както и до пълната документация от одиторските досиета на включените за проверка ангажименти. Това изискване е в пълно съответствие с нормата на чл. 23, пар. 3, т. „а“ от Регламент (ЕС) № 537/2014 , който в допълнение към общите изисквания на директивата относно правомощията на компетентните органи определя, че надзорните органи следва да имат достъп до данните, свързани със задължителния одит или до други документи, независимо от формата им, с които разполагат регистрираните одитори и които имат отношение към изпълнението на техните задачи, както и получаване или вземане на копия от тези документи.</p> <p>По отношение конфиденциалността законодателят е регламентирал с действащия закон изчерпателно изискванията към комисията и нейната администрация, в съответствие с директивата и регламента. Във връзка с последното, със законопроекта се предлага регламентиране и на допълнителни изисквания във връзка с работата на външните експерти, ползвани при инспекции и разследвания.</p>
		Приема се

	<p>извърши допитване с широко участие на регистрираните одитори.</p> <p>13. По § 41, т. 4 от законопроекта възразява срещу дефиницията на понятието „свързан по друг начин“.</p>	<p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Не се приема</b></p>	<p>Предложеното допълнение в закона регламентира облекчаване на административнонаказателните процедури във връзка с установени административни нарушения чрез сключването на споразумения между наказващия орган и регистрираните одитори. Споразуменията се сключват при условията на по-леки наказания, като не са допустими при повторност.</p> <p>Съгласно разяснения на Европейската комисия по прилагане изискванията по чл. 16, пар. 1, б. „б“ от Директива 2006/43/ЕС понятието „свързан по друг начин“ съответства на дефиницията по чл. 3, пар. 1, т. 26 от Регламент (ЕС) № 596/2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>а) съпруг/а или партньор/ка, считан(а) по националното право за равностойно на съпруг/а лице;</li> <li>б) дете на издръжка в съответствие с националното право;</li> <li>в) роднина, който живее в същото домакинство в продължение поне на една година към датата на съответната сделка; или</li> <li>г) юридическо лице, тръст или съдружие, чийто ръководни функции се изпълняват от лице, което изпълнява ръководни функции, или от лице, посочено в буквa а), б) или в), което е пряко или косвено контролирано от такова лице, което е учредено в полза на подобно лице, или чиито икономически интереси са практически равностойни на тези на такова лице.</li> </ul>
--	--	---	--

	<p>14. По § 41, т. 5 от законопроекта възразява срещу промяната на дефиницията на понятието „свързани с одита услуги“.</p> <p>15. Предлага ново допълнение на ЗНФО във връзка с легалната дефиниция на понятието „основен предмет на дейност“ – в сумата на нетните приходи от продажби на търговско дружество на регистриран одитор и одиторско дружество, освен приходите от независим. Финансов одит, да се включват и приходите от изпълнението на ангажименти, различни от одит, но се изискват по закон или друго международно споразумение или изискване на ЕС да се изпълняват от одитор, вкл. компонентните одитори за целите на груповия одит.</p> <p>16. Предлага ново допълнение на ЗНФО във връзка с регламентиране признаването на изпити по чл. 15 от закона, провеждани от професионални организации от други юрисдикции, от ЕС и трети страни.</p>	<p><b>Приема се</b></p> <p><b>Приема се частично</b></p> <p><b>Приема се частично</b></p>	<p>Към законопроекта се създава нов параграф за добавяне на изречение второ към пар. 1, т. 22 от ДР на ЗНФО – „В сумата на нетните приходи от продажби от финансов одит се включват и приходите от изпълнение на ангажименти, различни от финансов одит, които по закон се изискват от регистриран одитор, както и приходите от изпълнение на одиторски услуги към компоненти за целите на финансов одит на група.“</p> <p>Регламентира се възможност за признаване на изпита на независим финансов одит и счетоводство по чл. 15 от ЗНФО, провеждани от професионални организации от ЕС по реда на приета от Комисията наредба.</p>
--	---	---	--

<b>Асоциация на индустриталния капитал в България (АИКБ)</b>	<p>1. По § 3, т. 4 от законопроекта изразява несъгласие с отмяната на процедурата по обжалване отказите на ИДЕС от вписване на регистрирани одитори в регистъра по чл. 20, ал. 6 ЗНФО.</p> <p>2. Предлага в § 3, т. 6 от законопроект условията и редът за воденето на регистъра на регистрираните одитори да се урежда с наредба на КПИРО.</p> <p>3. Предлага по § 41, т. 4 от законопроекта да се изготви изцяло нова дефиниция за целите на надзорната дейност на понятието за свързаност по смисъла на чл. 21, ал. 2, т. 4 и ал. 3, т. 10 ЗНФО.</p>	<p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Приема се</b></p> <p><b>Не се приема</b></p>	<p>Отмяната се налага с оглед прехвърляне функциите по организиране и поддържане на регистъра по чл. 20 ЗНФО от КПИРО.</p> <p>Съгласно разяснения на Европейската комисия по прилагане изискванията по чл. 16, пар. 1, б. „б“ от Директива 2006/43/ЕС понятието „свързан по друг начин“ съответства на дефиницията по чл. 3, пар. 1, т. 26 от Регламент (ЕС) № 596/2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>а) съпруг/а или партньор/ка, считан(а) по националното право за равностойно на съпруг/а лице;</li> <li>б) дете на издръжка в съответствие с националното право;</li> <li>в) роднина, който живее в същото домакинство в продължение поне на една година към датата на съответната сделка; или</li> <li>г) юридическо лице, тръст или съдружие, чийто ръководни функции се изпълняват от лице, което изпълнява ръководни функции, или от лице, посочено в буква а), б) или в), което е пряко или косвено контролирано от такова лице, което е учредено в полза на подобно лице, или чиито икономически интереси са практически равностойни на тези на такова лице.</li> </ul>
--	---	---	--

	<p>4. По § 4, т. 4 и т. 6 от законопроекта счита, че е налице несъответствие между сроковете.</p> <p>5. Предлага по § 10 от законопроекта да се изясни допълнително пред кого (КПНРО или ИДЕС) и при какви условия ще се полага клетвата по реда на чл. 27 ЗНФО.</p> <p>6. Предлага във връзка с § 12 от законопроекта, който променя базата за отчитане часовете за обучение на регистрираните одитори (от професионална на календарна година), да бъдат включени преходни разпоредби, уреждащи влизането в сила на промяната.</p> <p>7. Предлага по § 13, т. 1 от законопроекта да бъдат внесени допълнителни разяснения по предлаганите промени.</p> <p>8. Предлага по § 13, т. 2 от законопроекта да бъдат внесени допълнителни разяснения по предлаганите промени във връзка с освобождаването от задължение за застраховане на професионалната отговорност на регистрираните одитори, които упражняват одиторската професия само чрез участие в и/или по трудов договор с одиторско дружество.</p>	<p><b>Приема се</b></p> <p><b>Приема се</b></p> <p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Не се приема</b></p>	<p>Редът за отчитане на часовете за обучение ще бъде уреден с правилата по чл. 30, ал. 2 ЗНФО.</p> <p>Със замяната на общия израз „упражнява дейност“ се конкретизират дейностите, срещу рисковете от които регистрираният одитор следва да се застрахова.</p> <p>Законопроектът ясно конкретизира, че само посочените категории лица са освободени от задължението да се застраховат срещу рисковете на професията, тъй като същите работят от името на одиторското дружество, чиято застраховка покрива дейността на горепосочените лица, осъществявана от името на дружеството. При всеки друг случай на упражняване на професията регистрираните одитори – физически лица, следва да сключват</p>
--	--	--	---

	<p>9. По §17 от законопроекта предлага да се регламентира дефиниция на понятието „съществена неточност, дължаща се на факти или поведение“.</p> <p>10. По § 19, т. 1 от законопроекта обръща внимание, че законът не дава определение за „свързани с тях лица“.</p> <p>11. По § 20 от законопроекта обръща внимание, че законът не дава определение за „член на орган за управление и контрол“.</p> <p>12. Във връзка с предложеното изменение с § 21, т. 2 предлага да се даде нова легална дефиниция за целите на ЗНФО на „нетни приходи от продажби“.</p> <p>13. Предлага по § 22 от законопроекта да се даде допълнително разяснение относно задължението регистрираният одитор да уведомява комисията преди предоставянето на всяка услуга, за която е получил от одитния комитет предварително одобрение чрез списък от услуги. В допълнение по този параграф от законопроекта предлага регистрираният</p>	<p><b>Приема се частично</b></p> <p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Приема се частично</b></p> <p><b>Приема се частично</b></p> <p><b>Не се приема</b></p>	<p>лична застраховка „Професионална отговорност“.</p> <p>Текстът е редактиран, като същият съответства на изискванията по чл. 21, пар. 2 от Директива 2006/43/ЕС, като същевременно въпросът е уреден и в задължителните за прилагане Международни одиторски стандарти.</p> <p>Параграф 1, т. 41 от допълнителните разпоредби на закона дефинира понятието „свързани лица“.</p> <p>Думите „орган за управление и контрол“ с „орган на управление или контрол“.</p> <p>Легалната дефиниция на понятието „нетни приходи от продажби“ съгласно пар. 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на закона съответства изцяло на действащото национално законодателство. Във връзка с това се изменят изр. първо на чл. 66, ал. 2 и чл. 85, ал. 1, т. 5 ЗНФО по отношение възнагражденията на регистрираните одитори.</p> <p>С предлаганата разпоредба ясно се регламентира задължението на регистрирания одитор да уведомява комисията и одитния комитет преди предоставянето на всяка услуга от списък, който преди това е бил одобрен от комитета. По втората част от предложението –</p>
--	--	--	--

	<p>одитор, за целите на одобрение от одитния комитет на услуги извън задължителния финансов одит, да изготвя самостоятелен доклад за всяко искане.</p> <p>14. По § 23 от законопроекта предлага да се изясни допълнително процедурата за оттегляне при ротация на отговорния одитор и на одиторското дружество.</p> <p>15. По § 23 законопроекта възразява срещу увеличаване срока за оттегляне от одитирано предприятие от обществен интерес от 4 на 5 години.</p> <p>16. Предлага по чл. 66 ЗНФО, по който законопроектът не предвижда промени, да се въведе определение за „общата сума на</p>	<p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Приема се</b></p> <p><b>Приема се частично</b></p>	<p>нецелесъобразно е излишно да се утежнява работата на регистрираните одитори с изискването да изготвят отделен доклад за всяка предоставена по искане на ръководството услуга, различна от задължителния финансов одит.</p> <p>Във връзка с това предложение в чл. 63, ал. 1 ЗНФО се добавя нова т. 3, с която се регламентира изискване за предоставяне от регистрираните одитори на допълнителна информация във връзка с функцията на комисията за наблюдение на развитието на пазара на предоставяне на услуги по задължителен одит на финансови отчети на предприятията от обществен интерес (по чл. 12, нова ал. 3 съгласно законопроекта).</p> <p>В случая е нецелесъобразно допълнително разясняване на нормата на чл. 17 от Регламент (ЕС) № 537/2014, която категорично посочва, че регистрираният одитор, resp. отговорния одитор при одиторско дружество, следва да се оттегли от одита на предприятието от обществен интерес след изтиchanето на определен брой години без прекъсване.</p> <p>Определя се срок в размер на 4 години за оттегляне от одитираното предприятие от обществен интерес след изтиchanе на максималната продължителност на непрекъснат ангажимента за задължителен финансов одит.</p>
--	---	---	---

<p>възнагражденията“ по смисъла на този член от закона.</p> <p>17. По § 24 от законопроекта предлага да се „разпишат“ в закона правилата за разследвания по инициатива на комисията, както и целите, от които да се ръководи комисията по повод възможността ѝ да издава наредби.</p> <p>18. По § 25, т. 1, б. „в“ от законопроекта предлага допълнително да бъде пояснен редът и сроковете за възможността</p>	<p><b>Приема се частично</b></p> <p><b>Не се приема</b></p>	<p>Изменят се изр. първо на чл. 66, ал. 2 и чл. 85, ал. 1, т. 5 ЗНФО по отношение възнагражденията на регистрираните одитори.</p> <p>Проектозаконът е коригиран по отношение приемането на наредби от комисията – съгласно чл. 20, ал. 8 и чл. 109, ал. 5 КПНРО приема на наредби за организирането и поддържането на регистрите на одиторите и на одитните комитети в предприятията от обществен интерес, както и съгласно чл. 71, ал. 3, т. 6 приема наредби, когато това е предвидено в този закон. По отношение на правилата за разследвания, нормата на чл. 71 съответства напълно на националното законодателство, като е нецелесъобразно със закон да се регламентират изисквания, относими към ограничена част от обществото. Както е посочено в пар. 24, т. 2, б. „в“ комисията е задължена да приеме правила за разследвания със съответните законово регламентирани минимални изисквания – съгласно конкретните изисквания и на чл. 30д от Директива 2006/43/ЕС. В допълнение, във връзка с предложението изрично в закона се регламентира, че наблюдението на пазара на услугите по задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятията от обществен интерес се извършва в съответствие с изискванията на чл. 27 от Регламент (ЕС) № 537/2014.</p>
---	---	--

	<p>комисията да уведомява одитните комитети на предприятията от обществен интерес за резултатите от инспекции и разследвания, както и по какъв начин комитетите могат да ползват тази информация.</p> <p>19. По § 28 от законопроекта предлага допълнително изясняване на целта на промяната, както и защо не се употребява понятието „инспектори“, а „лица, които извършват инспекции и разследвания“.</p> <p>20. По § 29, т. 1 от законопроекта предлага да се даде легална дефиниция на „тематична инспекция“.</p> <p>21. По § 29, т. 2 от законопроекта възразява срещу отпадането по закон на възможността членове ИДЕС да участват в екипите по инспекции и разследвания.</p> <p>22. По § 30, т. 1 от законопроекта изразява притеснение от правото за преценка на регистрираните одитори какви документи и информация да предоставят на инспекционните и разследващите екипи на комисията, както и за това по какъв начин</p>	<p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Приема се</b></p> <p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Приема се частично</b></p>	<p>Със законопроекта се предвижда само да се даде възможност на комисията да обменя информация с цел уеднаквяване критериите и подхода в работата на надзорния орган и одитните комитети на предприятията от обществен интерес.</p> <p>Промяната се предлага с цел по-пълно съответствие с Директива 2006/43/ЕС.</p> <p>Нормата на чл. 26, пар. 5, б. „б“ от Регламент (ЕС) № 537/2014 не позволява в инспекциите за гарантиране качеството на професионалната дейност на регистрирани одитори, одитиращи финансови отчети на предприятия от обществен интерес, да участват лица, които са действащи регистрирани одитори или са наети от регистриран одитор или одиторско дружество или по друг начин са свързани с регистриран одитор или одиторско дружество.</p> <p>Изискванията на Регламент (ЕС) № 537/2014 и Директива 2006/43/ЕС определят</p>
--	--	--	--

	<p>ще се осигури достъп до документи, които са на хартиен или електронен носител при регистрирания одитор.</p> <p>23. По § 35, т. 1 от законопроекта предлага диференциране минималния брой на членовете на одитните комитети според големината на съответните предприятия от обществен интерес.</p> <p>Освен това предлага за дружеството, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на „Българска фондова борса“ АД и са в ликвидация да се даде възможност да имат само председател на одитен комитет, който да поддържа комуникацията с КПНРО, вкл. избраният ликвидатор да изпълнява тази функция.</p> <p>Предлага и да бъде изрично уреден казусът с временното намаляване числеността на одитните комитети поради напускане и смяна на членове, или при изтичане на техния мандат.</p> <p>24. Предлага в § 20, 35 и 36 от законопроекта думите „орган за</p>	<p>регистрираните одитори да оказват пълно съдействие при инспекция или разследване, като са длъжни да предоставят, независимо на хартиен или електронен носител, всички документи и информация, свързани с упражняването на одиторската професия, вкл. без право да се позовават на банкова, професионална или друга тайна. В тази връзка се създават нови ал. 4 – 6 в чл. 88, с които се регламентира допълнително редът за конфиденциалност и ползване на експерти при инспекции и разследвания.</p>
--	--	---

	<p>управление и контрол“ да бъдат прецизирани.</p> <p>25. Предлага по § 36, т. 1, б. „а“ от законопроекта да бъде уреден казусът, когато в резултат от работата на комисии по подбор на регистрирани одитори не бъдат осигурени поне два варианта на кандидати, а само един.</p> <p>26. Предлага по § 36, т. 1, б. „в“ допълнително да се прецени обхватът на отчетния период на одитните комитети за целите на докладите за дейността им, предназначени за КПНРО.</p> <p>27. Предлага по § 36, т. 1, б. „в“ от законопроекта редът относно формата и съдържанието на годишния доклад на одитните комитети до КПНРО да бъде уреден с нормативен акт.</p> <p>28. По § 37 от законопроекта предлага допълнително изясняване дали регистърът на одитните комитети ще бъде публичен и дали информацията в него ще съответства на нормативните изисквания в областта на защитата на личните данни.</p> <p>29. Предлага по § 41, т. 2 от законопроекта със ЗНФО да бъде уредено мястото на одитния комитет като орган в</p>	<p><b>Приема се</b></p> <p><b>Приема се частично</b></p> <p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Приема се</b></p> <p><b>Приема се</b></p> <p><b>Не се приема</b></p>	<p>Изискването произтича от разпоредбите на чл. 16 от Регламент (ЕС) № 537/2014.</p> <p>Подходът в закона по отношение отчетните периоди за дейността на комисията, регистрираните одитори и на одитните комитети е единен и е на база календарна година. В допълнение, комисията предоставя на Комитета на европейските органи за надзор на одита към Европейската комисия също на календарна база.</p>
--	---	--	--

	<p>корпоративната структура на предприятията от обществен интерес.</p> <p>30. По § 38 от законопроекта предлага допълнително в ЗНФО да бъдат „уточнени и подробно разписани всички функции на одитните комитети“ с цел да се изясни неговото място и значение за дейността на съответното предприятие от гледна точка на неговите служители и ръководни органи.</p> <p>31. По § 38, т. 3 от законопроекта изразява несъгласие с регламентирането на административни наказания за председателите на одитните комитети на предприятията от обществен интерес, без да са изрично описани в закона всички функции, мястото и значението на одитните комитети.</p>	<p><b>Не се приема</b></p> <p><b>Не се приема</b></p>	<p>Мястото на одитния комитет в корпоративната структура на предприятието от обществен интерес се определя от органа по избор, в рамките и в съответствие с изискванията на действащото законодателство.</p> <p>Функциите на одитния комитет на предприятието от обществен интерес се определят от органа по избор, в рамките и в съответствие с изискванията на действащото законодателство.</p> <p>Административнонаказателните разпоредби спрямо председателите на одитните комитети в предприятията от обществен интерес са предвидени с оглед наличието на съответните задължения по ЗНФО.</p>
<b>Асоциация на банките в България (АББ)</b>	По § 23 от законопроекта предлага срокът за ротация на регистрираните одитори по чл. 65, ал. 3 ЗНФО да бъде удължен на 10 години.	<b>Приема се частично</b>	Регламентира се възможност в случаите на законово изискване за съвместен задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятия от обществен интерес да се допуска удължаване на срока за ротация с до 5 години. Практиката на досегашното прилагане на ЗНФО не налага необходимост от промяна на общите изисквания по отношение на ротацията. Съгласно чл. 17 от Регламент (ЕС) № 537/2014 държавите членки могат да определят максимална продължителност, която е пократка от десет години. С оглед на това практиките в отделните държави от ЕС срокът е различен и е невъзможно унифицирането на

			срока в България със сроковете, определени в държавите по произход на дружествата майки на всички предприятия от обществен интерес у нас.
<b>Снежанка Милчова Калоянова – регистриран одитор</b>	Предлага в § 35 от законопроекта да бъде добавено изменение на чл. 107, ал. 3 от ЗНФО, с което да се даде възможност членове на одитните комитети на предприятията от обществен интерес да могат да бъдат и лица, притежаващи образователно-квалификационна степен „бакалавър“.	<b>Приема се</b>	